

FINANSDEPARTEMENTET

Perspektivmeldingen

langsigtede utfordringer og konsekvenser for helse og omsorg

Statssekretær Roger Schjerva

HODs vintermøte
4. februar 2009

Den norske samfunnsmodellen har gitt gode resultater

Norge og andre nordiske land har
en modell med:

- Omfattende fellesfinansierte velferdsordninger
- Høye investeringer i menneskelige ressurser, herunder barns oppvekst, utdanning og FoU
- Koordinert lønnsdannelse, godt sikkerhetsnett og aktiv arbeidsmarkedspolitikk

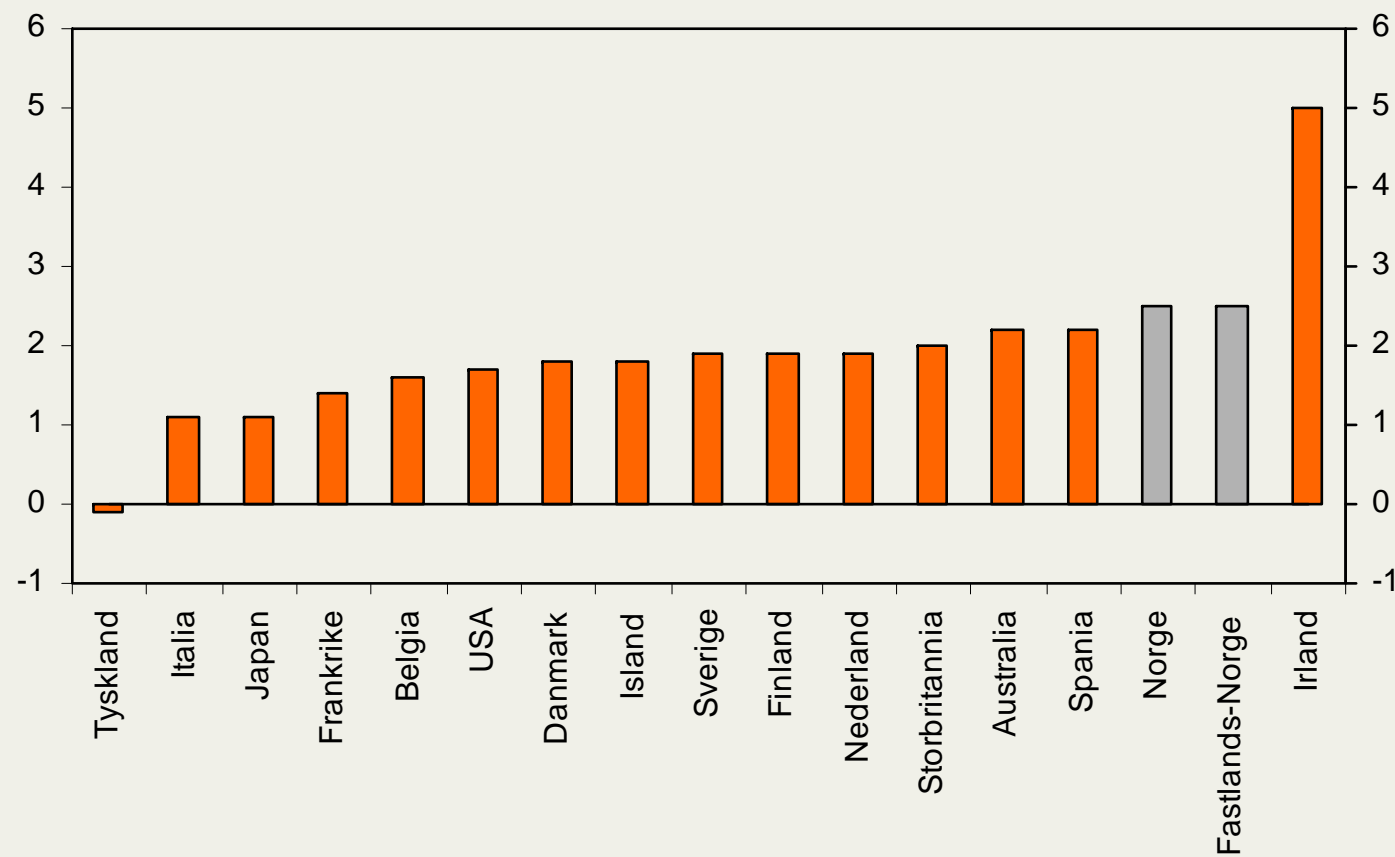
Resultater:

- **God omstillingsevne**
- **Høy yrkesaktivitet**
- **God materiell velstand**
- **Jevn fordeling**

Høy økonomisk vekst i Norge

Vekst i BNP per innbygger i perioden 1990-2006. Prosent

Langsiktige utfordringer for velferdsstaten

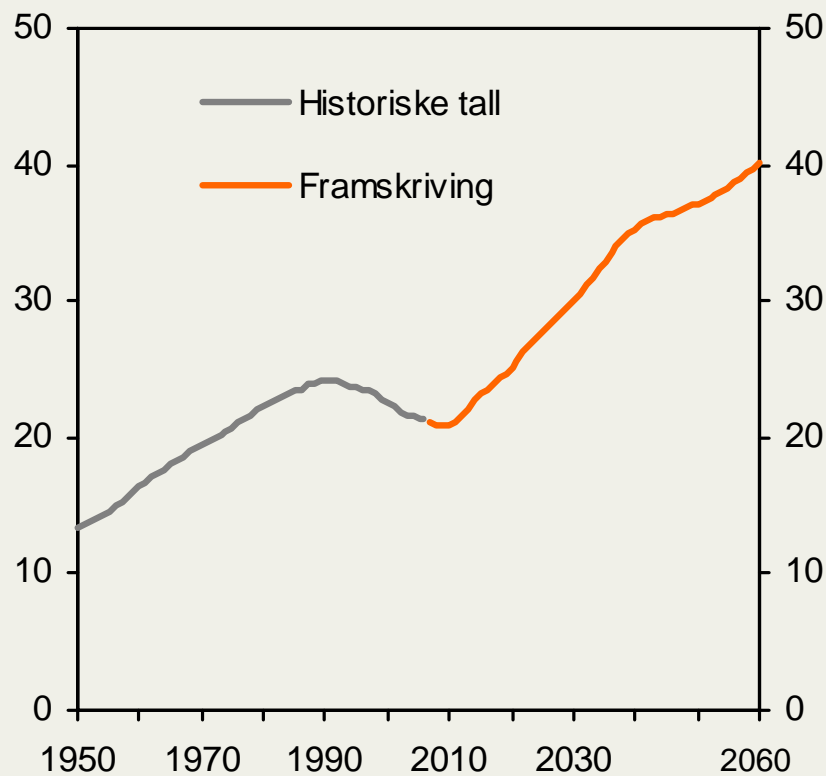
- Store miljøutfordringer
 - Med dagens produksjons- og forbruksmønstre vil fortsatt økonomisk vekst føre med seg store globale miljøproblemer
- Globaliseringen
 - En tettere økonomisk sammenknytning av verdens land og regioner stiller norsk økonomi overfor utfordringer
- Aldring av befolkningen

Demografisk utvikling – aldrende befolkning

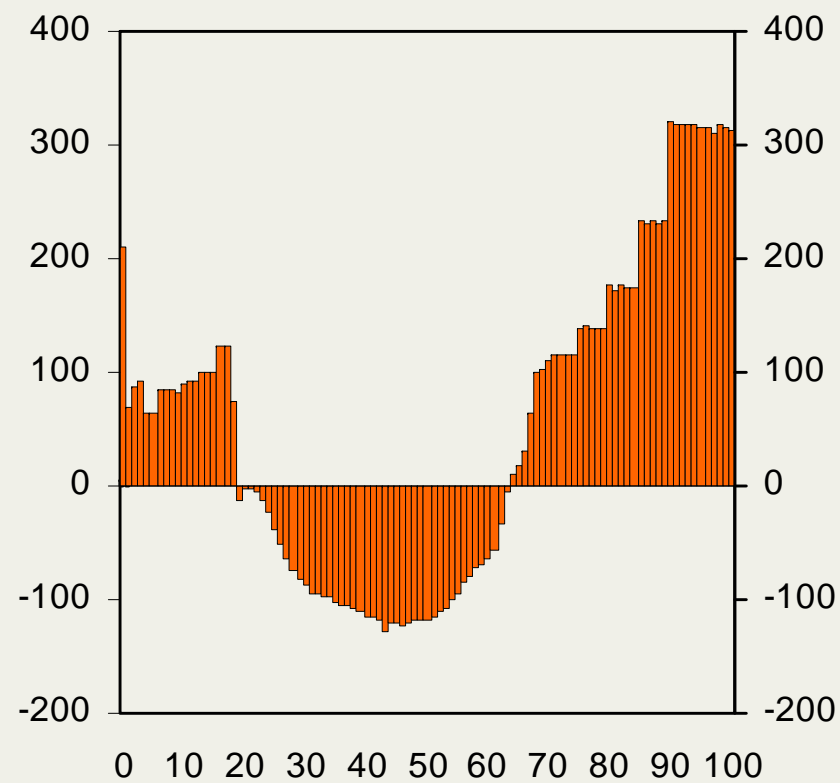
Forsørgelsesbyrde

Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20- 66 år). Prosent

Netto overføringer

Etter alder i 2004. 1000 kroner

Beregninger av langsiktig utvikling i norsk økonomi

Forutsetninger:

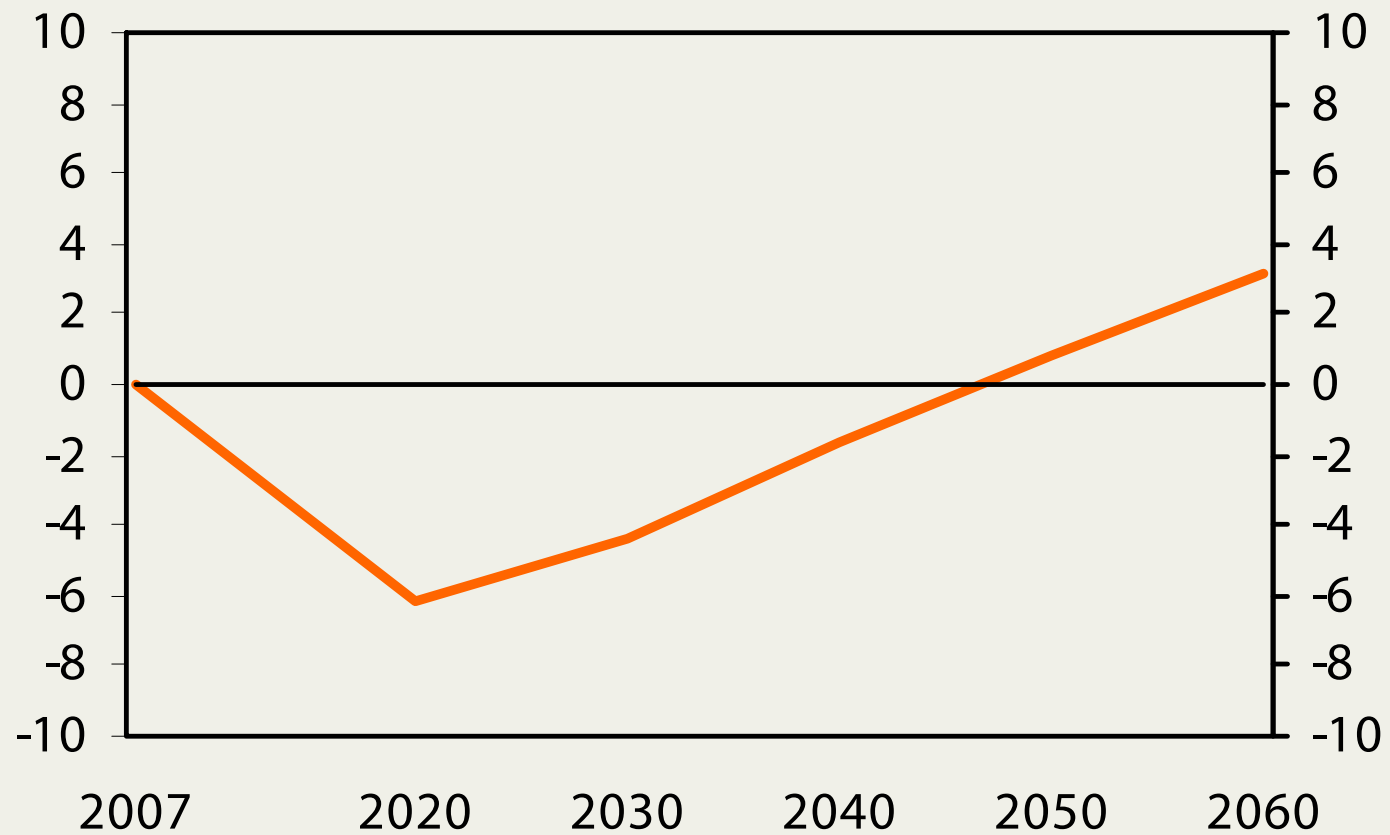
- Handlingsregelen for budsjettpolitikken blir fulgt
- Middelfalternativet i SSB siste befolkningsframskriving
- Oljepris 400 kr per fat
- Produktivitetsvekst 2 % per år
- Konstante yrkesfrekvenser
- Uendret arbeidstid
- Pensjonsreformen er innarbeidet
- Dagens standard og dekningsgrad på offentlige tjenester

Anslag for inndekningsbehovet i offentlige finanser Prosent av BNP Fastlands-Norge

	2060
Perspektivmeldingen 2004	8
Nasjonalbudsjettet 2007	7¼
Perspektivmeldingen 2009	3¼

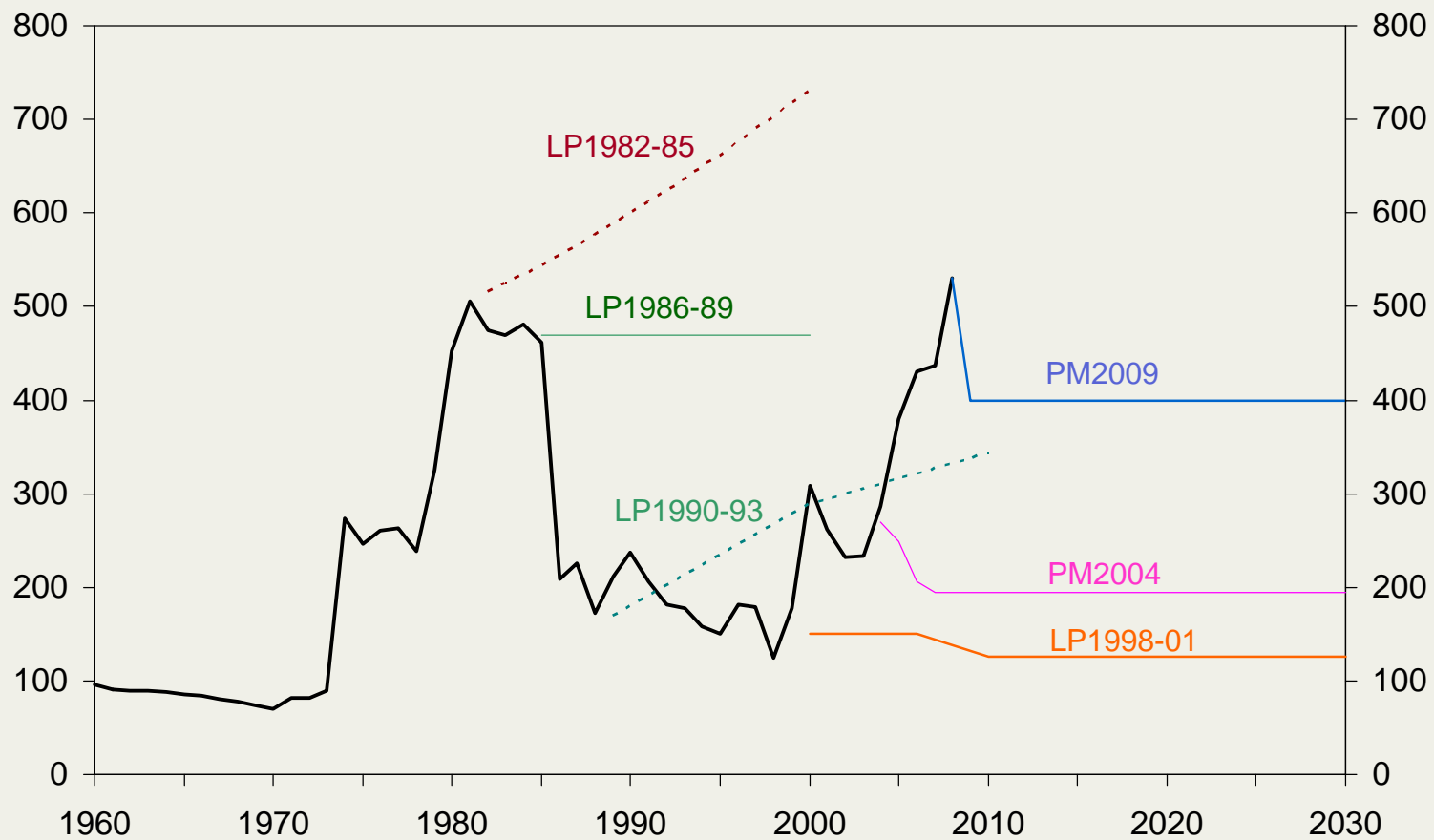
Utviklingen i inndekningsbehovet mot 2060

Inndekningsbehovet ved videreføring av offentlige velferdsordninger.
Pst. av fastlands-BNP

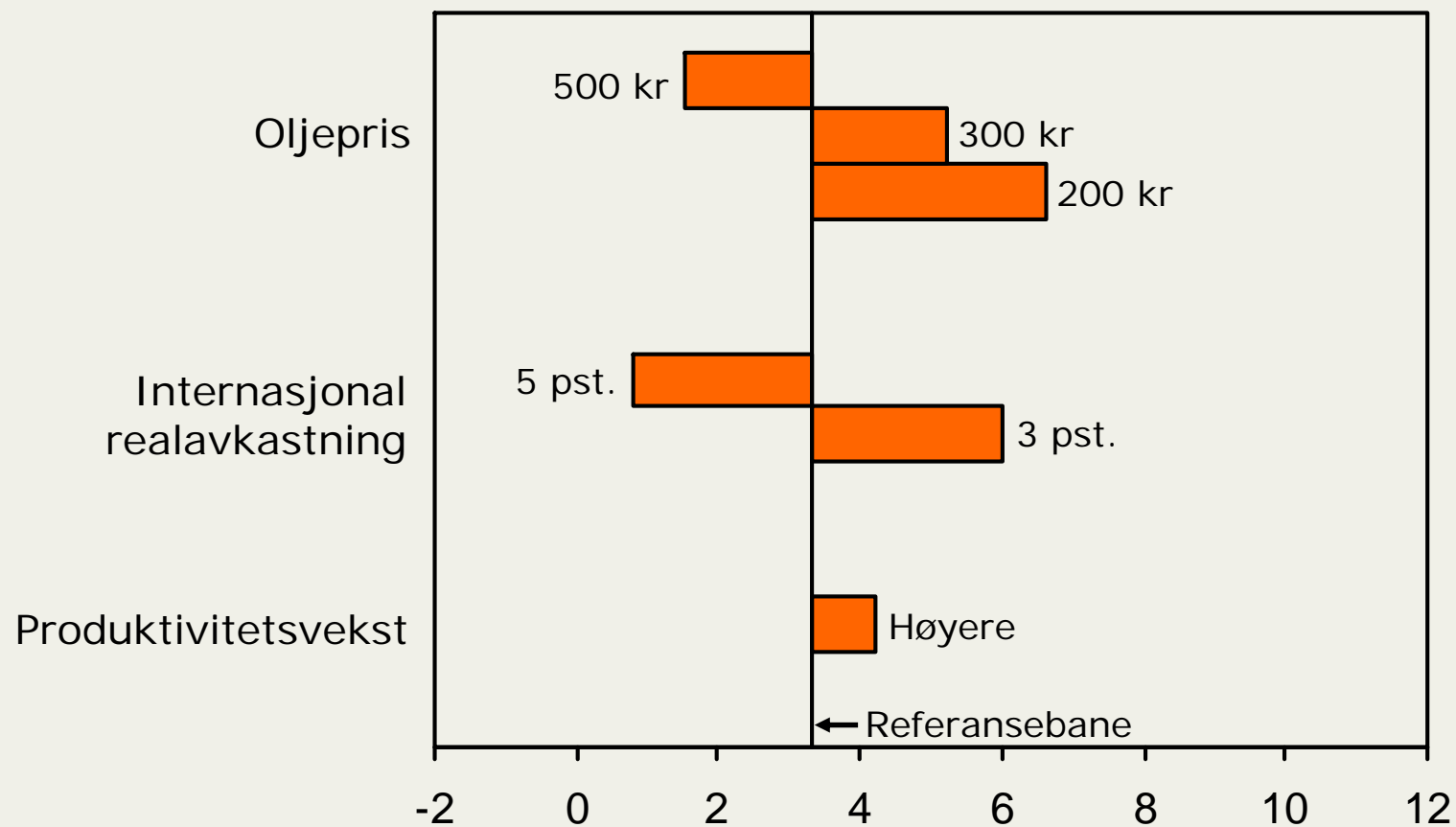
Langsiktig oljepris

Anslag på oljepris. 2009-kroner per fat

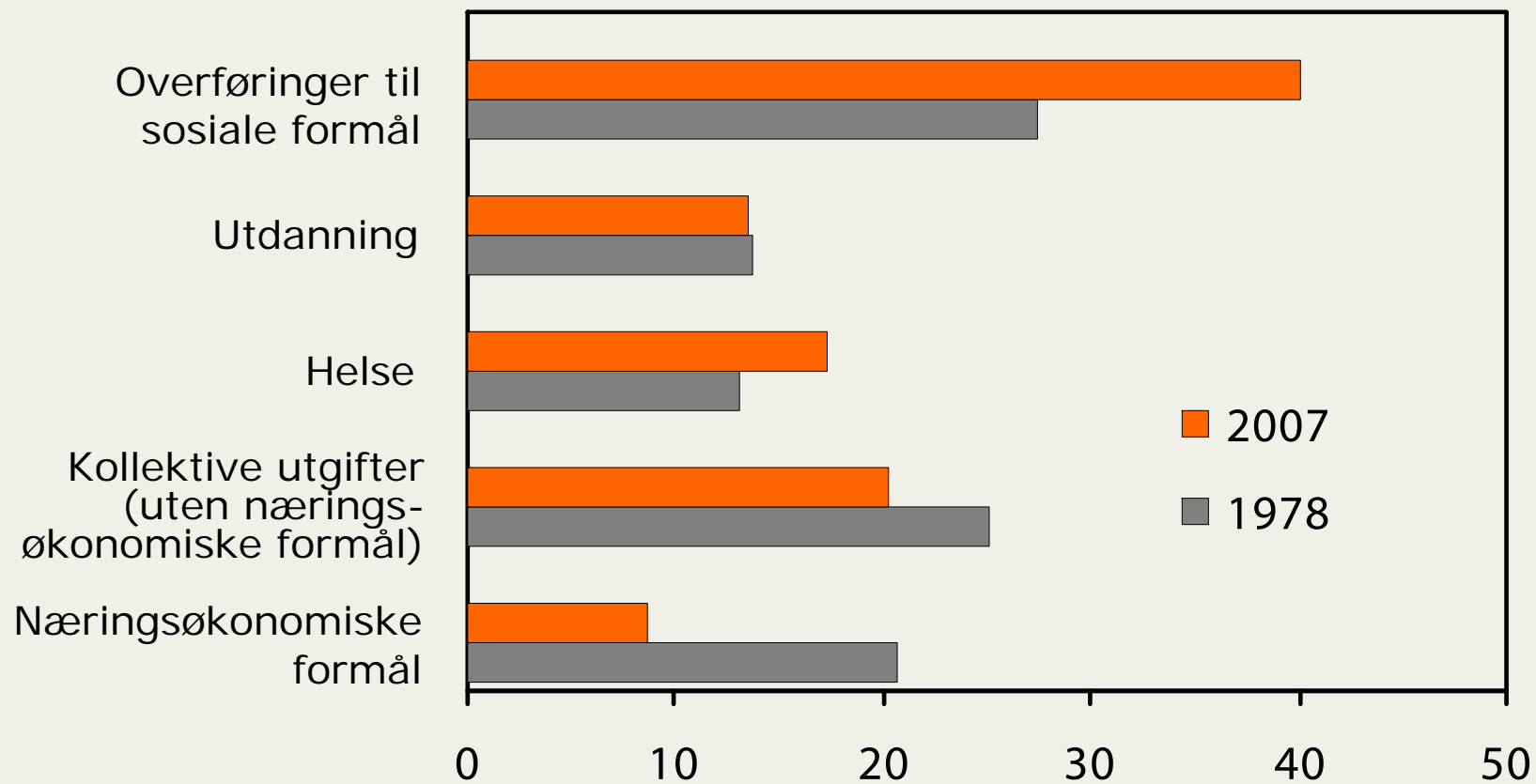
Betydningen av alternative forutsetninger

Offentlige finanser. Inndekningsbehov i prosent av BNP Fastlands-Norge. 2060

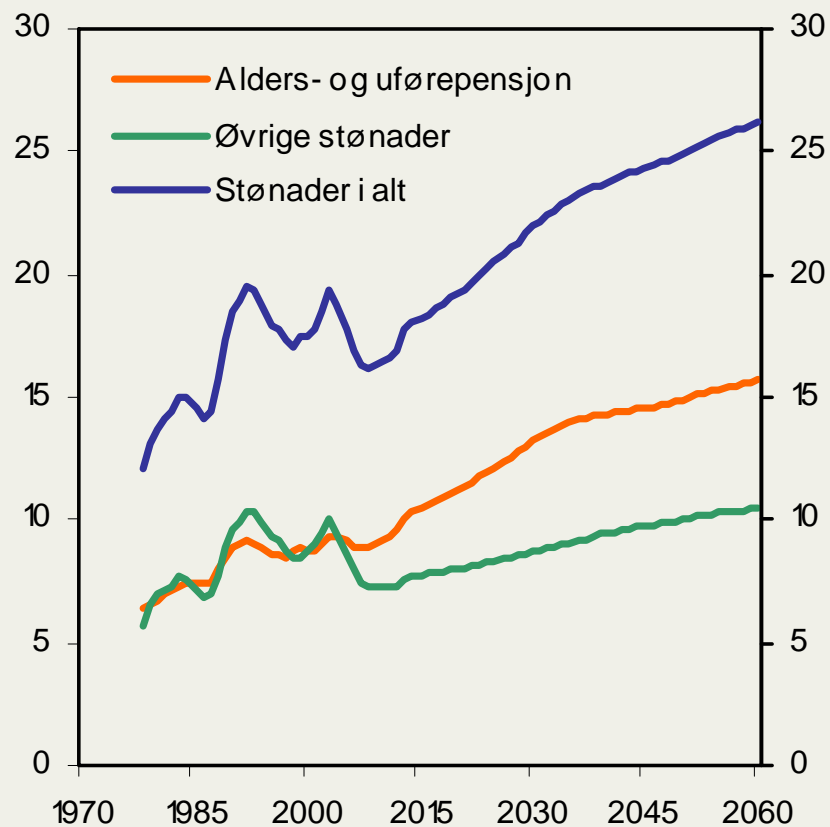
Offentlige utgifter fordelt etter formål

Prosentandel av totale offentlige utgifter

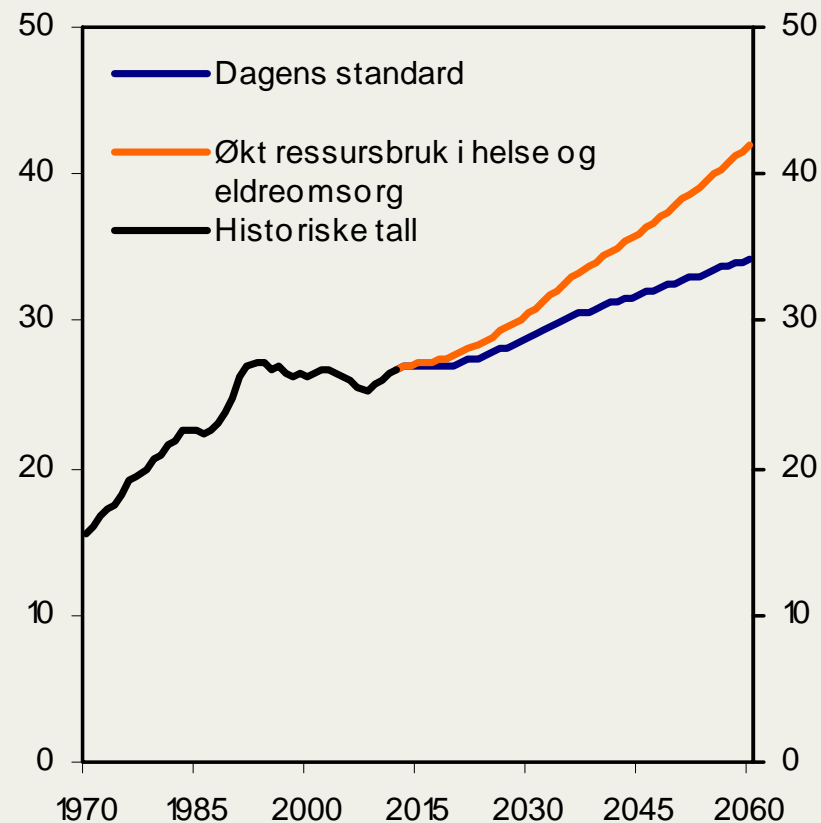

Virkninger av aldrende befolkning

Stønader
Prosent av BNP Fastlands-Norge

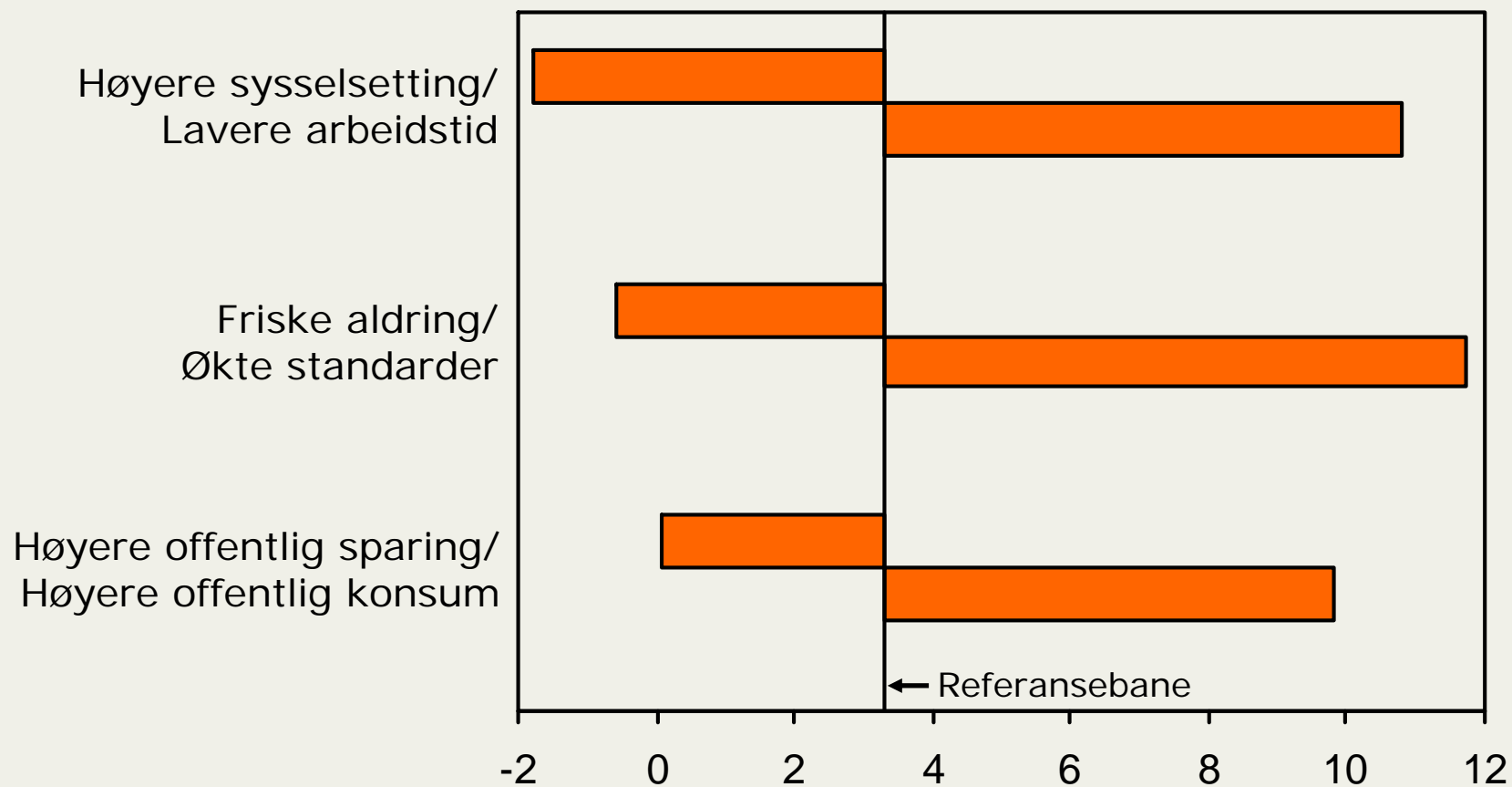

Offentlig ressursbruk
Offentlig sektors andel av samlede timeverk. Prosent

Betydningen av alternative forutsetninger

Offentlige finanser. Inndekningsbehov i prosent av BNP Fastlands-Norge. 2060

Oppsummering – langsiktig utvikling i norsk økonomi

- Vi har et godt utgangspunkt!
- Aldring og økt etterspørsel etter velferdsgoder vil etter hvert legge et betydelig press på offentlige finanser.
- Tilpasninger er nødvendig:
 - Økt arbeidsinnsats er en nøkkel.
Pensjonsreformen er et viktig skritt.

Regjeringens politikk for å møte de langsiktige utfordringene

- Videreutvikle vår samfunnsmodell
- Arbeide for sterke globale institusjoner
- Være foregangsland på miljø- og klimapolitikk
- Investere i de menneskelige ressursene
- Mobilisere befolkningens motivasjon og innsats til arbeid
- Investere i infrastruktur
- Bedre økonomiens virkemåte
- Fornye og effektivisere offentlig sektor
- En helhetlig næringspolitikk
- Vri ressursinnsatsen fra reparasjon til forebygging